

Вирішення цих не значних питань, значно покращить якість публічних звітувань.

Реалізація перелічених заходів забезпечить комплексний підхід до налагодження ефективної комунікації між органами влади та громадськістю в процесі здійснення публічних звітувань головних розпорядників бюджетних коштів.

Список використаних джерел:

1. Рішення Тернопільської обласної ради від 10.02.2015 р. № 1885 220 «Про порядок публічного звітування головних розпорядників коштів обласного бюджету Тернопільської області». URL: <http://www.obl-rada.te.ua/wp-content/uploads/oblradate/2015/02/%D0%A0%D1%96%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%E2%84%96-1885.zip>

2. Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» від 11.02.2015 №183-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/183-19>

3. Закон України «Про державні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/922-19>

Гніровська Олена Анатоліївна

Головний спеціаліст відділу бюджетних надходжень та казначейських операцій ГУ ДКСУ у Волинській області
olenagnirovska@gmail.com

Карпишин Наталія Іванівна

к. е. н., доцент
n.karpyshyn@tneu.edu.ua

АНАЛІЗ НАДХОДЖЕНЬ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ЗА ДОХОДАМИ ПО ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Відповідно до Бюджетного кодексу Державна казначейська служба України є одним з учасників бюджетного процесу і наділена широкими бюджетними повноваженнями. Основне призначення казначейства як фінансового інституту – забезпечення обслуговування бюджетів та оперативне управління бюджетними коштами [1].

Реалізація функції управління бюджетними потоками держави стала можливою через консолідацію фінансових ресурсів держави на єдиному

казначейському рахунку. Єдиний казначейський рахунок об'єднує систему рахунків, що діють в єдиному режимі та через які органи Казначейства проводять операції за доходами та видатками бюджетів усіх рівнів відповідно до Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік. [2] Це дає можливість Казначейству України в режимі реального часу отримувати інформацію про рух та наявність реальних коштів, як результат - здійснення операцій на всіх його бюджетних та не бюджетних рахунках.

Бюджетним Кодексом України та іншими нормативними актами передбачені джерела надходжень доходів державного бюджету. Перелік податків і зборів, ставки відрахувань уточнюються в Законі про Державний бюджет на поточний рік.

За даними Головного управління державної казначейської служби України у Волинській області у 2015-2017 рр. спостерігався постійний і значний ріст обсягу надходжень до державного бюджету. Зокрема, порівняно з 2015 р. у 2016 р. відбувся приріст доходів на 1 229,2 млн грн, або 22,6%, а в 2017 р. – на 3 788,6 млн грн, або 69,6%, у порівнянні з 2015 р. і на 2 559,4 млн грн, або 38,4%, у порівнянні з 2016 р. (рис. 1).

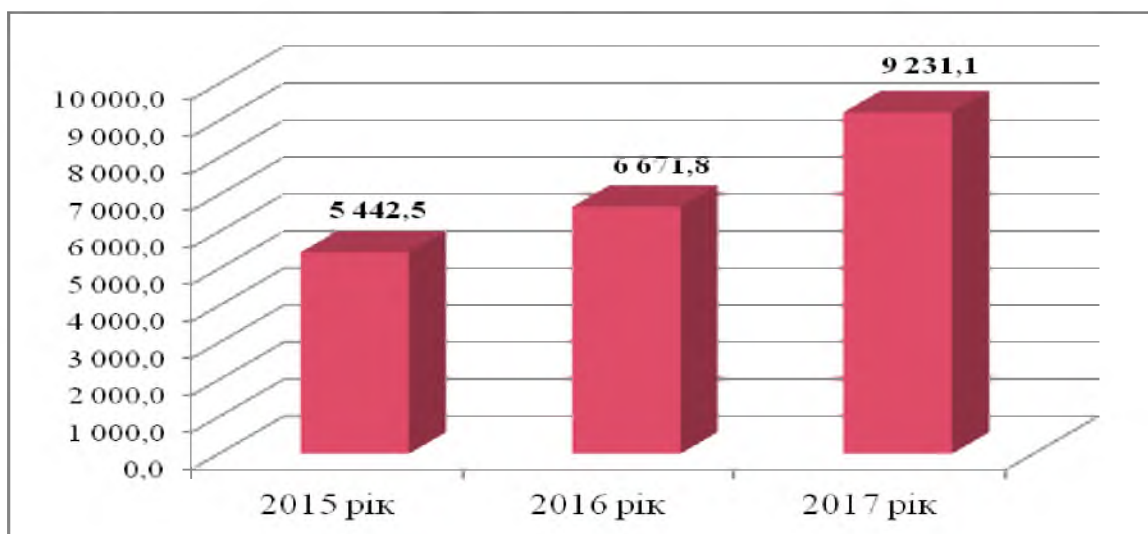

Рис. 1. Доходи державного бюджету по Волинській області, млн. грн. *

*Побудовано за даними ГУ ДКСУ у Волинській області

Збільшення доходів у 2017 р. у порівнянні з 2016 р. відбулося по податкових надходженнях – на 39,2%, по неподаткових надходженнях - на 14,2%, по офіційних трансфертах – на 108,1% і по цільових фондах – на 57,1%. При цьому по доходах від операцій з капіталом надходження доходів зменшились на 0,3 млн грн або на 43,1%.

Частка податкових надходжень в загальному обсязі доходів державного бюджету по області постійно зростає і складає основну частину. Так, у 2015 р. вона становила – 91,9%, у 2016 р. – 95,9%, і у 2017 р. – 96,4%.

Основними бюджетонаповнюючими надходженнями у 2015-2017 рр., які показують постійну і стабільну тенденцію до зростання, є податок на додану вартість з ввезених на територію України товарів і податок на доходи фізичних осіб.

Головним і найбільш об'ємним податком в доходах державного бюджету є ПДВ з ввезених на територію України товарів. Його частка в загальній сумі податкових надходжень є домінуючою і складає більше половини всіх податкових надходжень: у 2015 р. - 50,2%, в 2016 р. – 64,7%, а в 2017 р. - 72,4% [4] (рис 2).

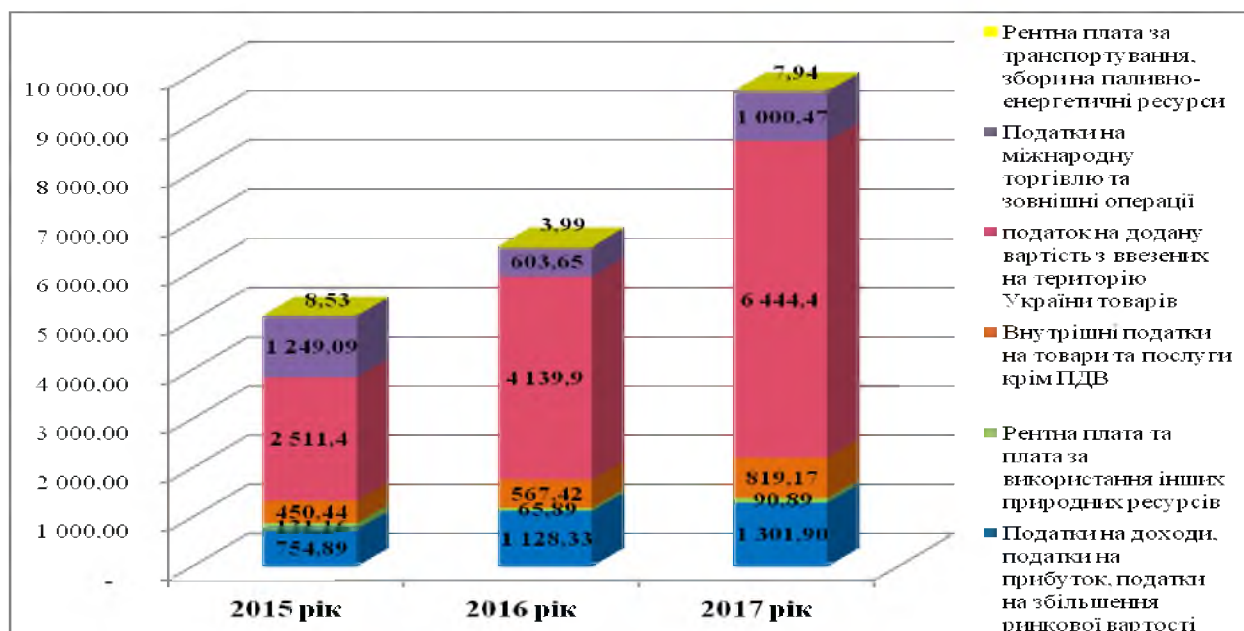

Рис. 2. Структура податкових надходжень державного бюджету по Волинській області у 2017 р. *

*Побудовано за даними ГУ ДКСУ у Волинській області

Частка податку на доходи фізичних осіб в загальній сумі податкових надходжень протягом останніх років була відносно стабільною: у 2015 р. - 9,3%, у 2016 р. – 10,3% і у 2017 р. – 10,5%. Приріст об'єму надходжень зростав теж майже в однаковій прогресії: у 2016 р. - на 42,2% в порівнянні з 2015 р. та на 41,7% у порівнянні надходжень за 2017 р. з надходженнями за 2016 р.

Такі групи надходжень як рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів, рентна плата за транспортування, збори на

паливно-енергетичні ресурси та податки на міжнародну торгівлю і зовнішні операції становлять незначну частку в податкових надходженнях і за 2015-2017 рр. були нестабільними. Так, наприклад, надходження рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів у 2016 р. у порівнянні з 2015 р. зменшилися на 65,3 млн грн, або на 49,8%, хоча в 2017 р. у порівнянні з 2016 р. зросли на 25,0 млн грн, або на 37,9%. Рентна плата за транспортування, збори на паливно-енергетичні ресурси у 2016 р. зменшилися на 4,5 млн грн, або на 53,2%, у порівнянні з попереднім роком, але на 3,9 млн грн, або 98,7% зросли у порівнянні з наступним роком. Аналогічна ситуація з податками на міжнародну торгівлю і зовнішні операції, які у 2016 р. зменшилися на 645,4 млн грн, або на 51,7% і на 396,8 млн грн, або 65,7% збільшилися у 2017 р.

Починаючи з 2015 р. змінено склад міжбюджетних трансфертів, які поділяються на такі види: базову дотацію; субвенції; реверсну дотацію; додаткові дотації. Обсяг перерахування офіційних трансфертів до державного бюджету з місцевих бюджетів протягом останніх трьох років постійно зростає: у 2016 р. - на 9 992,1 млн грн, тобто на 48,3% по відношенню до обсягів 2015 р., а в 2017 р. в порівнянні з 2016 р. ще на 13 238,5 млн грн або на 43,2% (рис. 3).

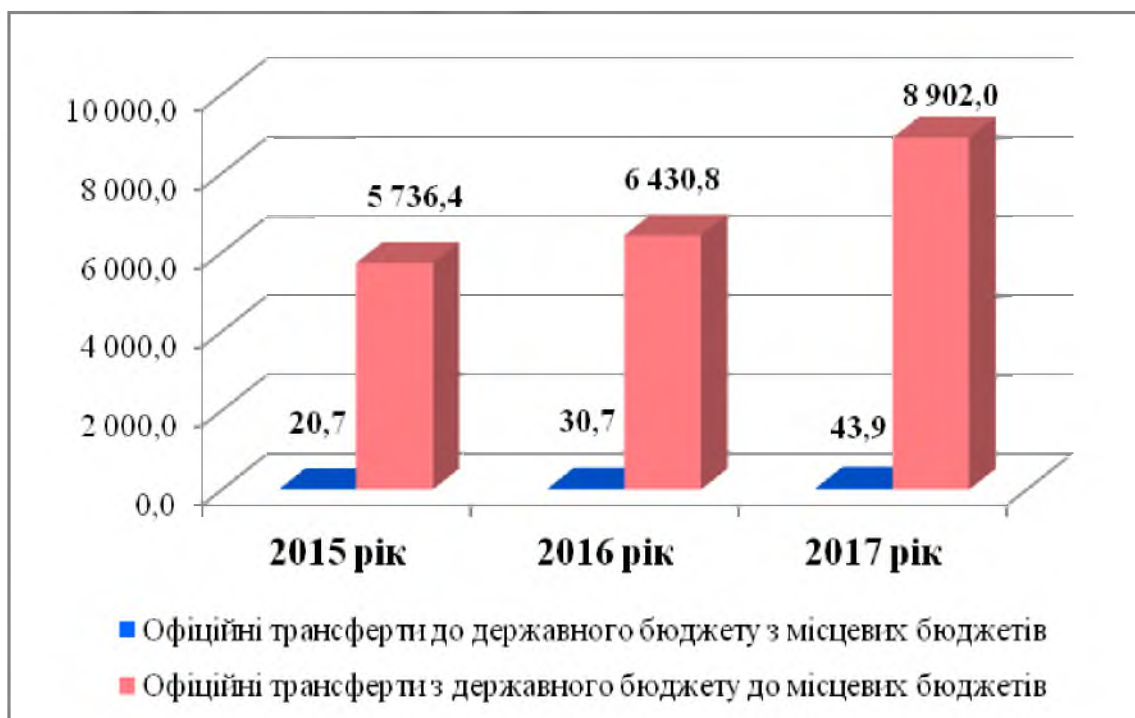

Рис. 3. Динаміка та співвідношення офіційних трансфертів до державного бюджету та до місцевих бюджетів Волинської області*

*Побудовано за даними ГУ ДКСУ у Волинській області

В загальній сумі офіційних трансфертів до державного бюджету з місцевих бюджетів значну питому вагу становить реверсна дотація, яка у 2015 р. складала 51,2%, у 2016 р. 50,0% а у 2017 р. аж 72,6% в загальній сумі офіційних трансфертів до державного бюджету з місцевих бюджетів.

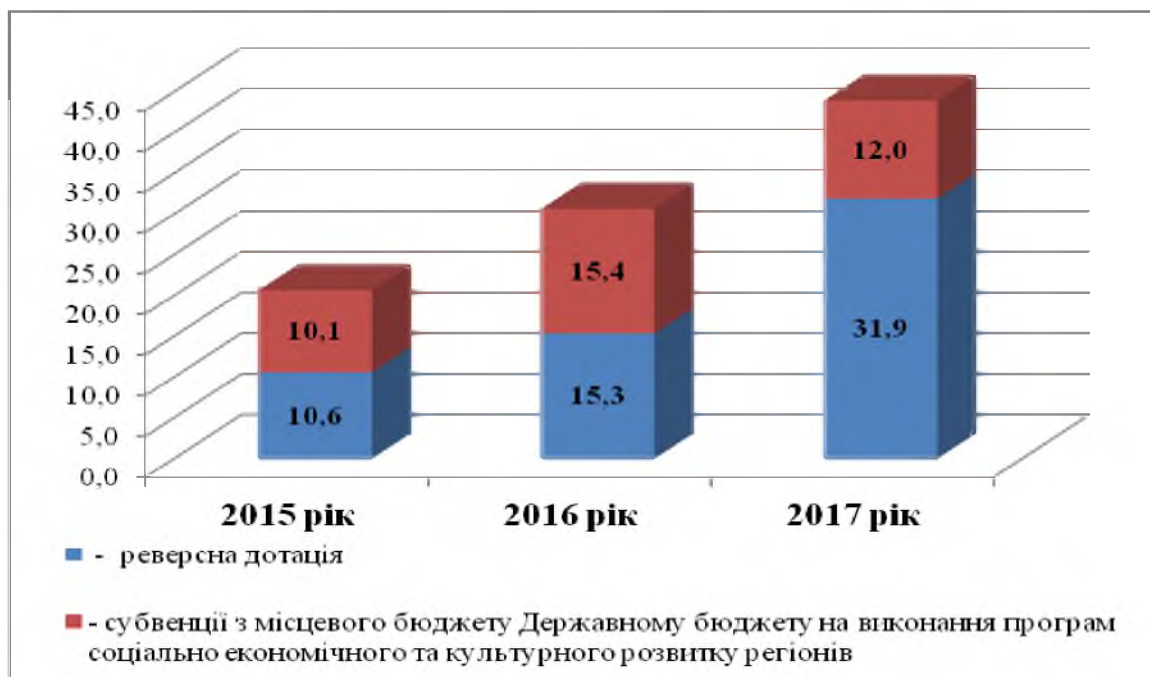

Рис. 4. Динаміка і структура офіційних трансфертів до державного бюджету з місцевих бюджетів Волинської області*

*Побудовано за даними ГУ ДКСУ у Волинській області

Отже, аналіз доходів державного бюджету окремої області показав, що законодавчі ініціативи уряду створюють позитивні умови для систематичного і постійного збільшення дохідної частини державного бюджету, як в абсолютних обсягах так і в розрізі кожного виду надходжень, що, в свою чергу, сприяє значному зростанню обсягів офіційних трансфертів з державного бюджету до місцевих бюджетів.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №2456-VI. Дата оновлення 12.05.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Про Державну казначейську службу України. Указ Президента України від 13.04.2011 №460/2011. Дата оновлення 17.05.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету: Наказ Міністерства фінансів України від 29.01.2013 №43. Дата оновлення 15.05.2018. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0291-13>

4. Звітні дані Головного управління Державної казначейської служби України у Волинській області. Дата оновлення 21.05.2018.URL: <http://www.treasury.gov.ua/reg/control/vol/uk/index>

Граділь Юлія Миколаївна
Провідний спеціаліст
відділу з формування виплати
Управління соціального захисту
населення Луцької РДА
uszn762viplata@gmail.com

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ БЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

Фінансування соціальної сфери є основним пріоритетом видатків державного бюджету в Україні, обсяги яких щороку зростають. Водночас, основні соціальні індикатори в країні не засвідчують однозначної позитивної динаміки, а соціальні гарантії не забезпечують гідного рівня життя. Це вказує на недосконалість сучасного механізму фінансового забезпечення соціального захисту населення та управлінням бюджетними ресурсами. Більш того, питання вдосконалення механізму фінансування соціальної сфери в Україні актуалізуються в умовах обмеженості бюджетних ресурсів та необхідності спрямування значних коштів на соціальні цілі.

Сучасний механізм фінансування соціальної сфери в Україні ґрунтується на ряді джерел, серед яких – бюджетні асигнування, кошти юридичних та фізичних осіб, ресурси страхових фондів, сформовані за рахунок страхових відрахувань застрахованих осіб та роботодавців, спонсорські кошти благодійних організацій і фондів, кредитні ресурси. Необхідність державного фінансування соціальної сфери зумовлена нездатністю ринкової економіки задовольняти потреби населення у всіх необхідних соціальних благах та послугах, а також значною диференціацією населення за рівнем доходу, яка значно посилюється в умовах економічної кризи. Водночас, фінансування надання соціальних допомог і послуг населенню вимагає не лише державної підтримки, а й залучення коштів з інших джерел (юридичних і фізичних осіб).

Зважаючи на проблеми виконання державного бюджету в частині фінансування соціального захисту і соціального забезпечення та